

Protokoll fra Teams-møte i rovviltnemnda for region 8 den 21.1.2021

Arbeidstid: tre timer møte og tre timer forberedelse

Deltagere:

Rovviltnemnda	Andre med på hele eller deler av møtet
John Karlsen, leder	Bjørn Tore Søfting, Finnmark bondelag
Karen Anette Anti, nestleder	Klemet Erland Hetta, Finnmark bondelag
Fred Johnsen	Jan Ottar Østring, Troms bondelag/Troms sau og geite
Trine Noodt	Ørjan Holm, Norges Miljøvernforbund
Mari Siljebråten	Berit Marie Eira, Kautokeino flyttsamelag
Jon Nikolaisen, vara	Frank Valø, Troms bonde- og småbrukarlag
	Emil Halvorsrud, Statens naturoppsyn
	Kurt Arne Solheim, Norges bonde- og småbrukarlag
	Berit Gjerstad, Mattilsynet
	Ajna Nystad, Troms bondelag
	Ann Maret Eira, Næring og rovvilt i Finnmark
	Tormod Birkely, FMTF
	Rasmus Høyning, FMTF
	Marthe Johansen Holmøy, FMTF
	Iris Hallen, FMTF
	Aase Berg, FMTF
	Lisa Bjørnsdatter Helgason, FMTF
	Andreas Røsæg, FMTF

Sakliste

1/21	Godkjenning av innkalling og sakliste	s. 1
2/21	Orienteringer	s. 2
3/21	Saker til informasjon	s. 2
4/21	Områder for kvotejakt på gaupe og fordeling av kvoten mellom områder	s. 2
5/21	Anbefaling av områder for uttak av jerv og kartlegging av bjørneaktivitet	s. 5
6/21	Revurdere fordeling av kvote jerv mellom A- og B-området	s. 7
7/21	Møteplan 2021	s. 9

1/21 Godkjenning av innkalling og sakliste

– Vedtak –

Godkjent som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 godkjenner innkalling og sakliste til telefonmøtet den 17.1.2020.

2/21 Orienteringer

Nemnda orienterer om aktiviteter siden forrige møte

Orientering fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark

Orienteringer fra andre instanser/interessenter som deltar på møtet

3/21 Saker til informasjon

Miljødirektoratets kvote for jakt på gaupe i 2021 – region 7 og 8

Anbefalinger om kvotejakt på gaupe i samarbeidsområdet 2021 – fra rovviltnemnda i region 7

Indre Ofoten sankelag – uttalelse om fordeling av kvote for kvotejakt

Narvik kommune – uttalelse om fordeling av kvote for gaupejakt

Avgjørelse av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 8 i 2020–2021

Presiseringer til instruks 24. juni 2015 og rovviltforskriften § 10 fjerde ledd i saker knyttet til rovvilt

4/21 Områder for kvotejakt på gaupe og fordeling av kvoten mellom områder

– Vedtak –

Enstemmig vedtatt som innstilt.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 åpner for kvotejakt på:

to – 2 – gauper, hvorav inntil én – 1 – voksen hunngaue i B-området for gaupe i kommunene Lebesby, Nordkapp, Måsøy, Hammerfest, Loppa, Porsanger og Alta.

fire – 4 – gauper, hvorav inntil to – 2 – voksne hunngauper i B-området for gaupe i kommunene Kvænangen, Nordreisa, Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Senja, Dyrøy og Sørreisa. En av disse fire gaupene kan også felles i den delen av samarbeidsområdet med region 7 som ligger fra Rombaken til Bjerkvik og øst for E6 mellom Bjerkvik og fylkesgrensa.

Dersom jakten stoppes i et område på grunn av fylt kvote for voksne hunngauper og det fortsatt er kvote igjen, så overføres resterende kvote til det andre fellingsområdet. Om jakten stoppes i et område på grunn av fylt kvote så overføres eventuell resterende hunndyrkvote til det andre området.

Saksfremlegg

Rovviltnemnda for region 8 skal på bakgrunn av Miljødirektoratets kvote for jakt på gaupe i 2021 fastsette områder for kvotejakt på gaupe og fordeling av kvoten mellom områder. Miljødirektoratet har for region 8, i brev av 14.12.2020, åpnet for jakt på totalt seks gauper med en hunndyrkvote på totalt tre voksne.

Sekretariatet viser til sak 26/20 i møtet den 23.9.2020, om anbefaling av kvote for jakt på gaupe. Vi viser til dokumenterte gaupeskader på sau og rein siden 2.9.2020 (Figur 1). Videre viser vi til observasjoner av gaupe (oftest spor) i perioden 1.9.2020–14.1.2021, som av Statens naturoppsyn er antatt eller dokumentert (Figur 2). Per 14.1.2021 ser det ut til at det er dokumentert tre

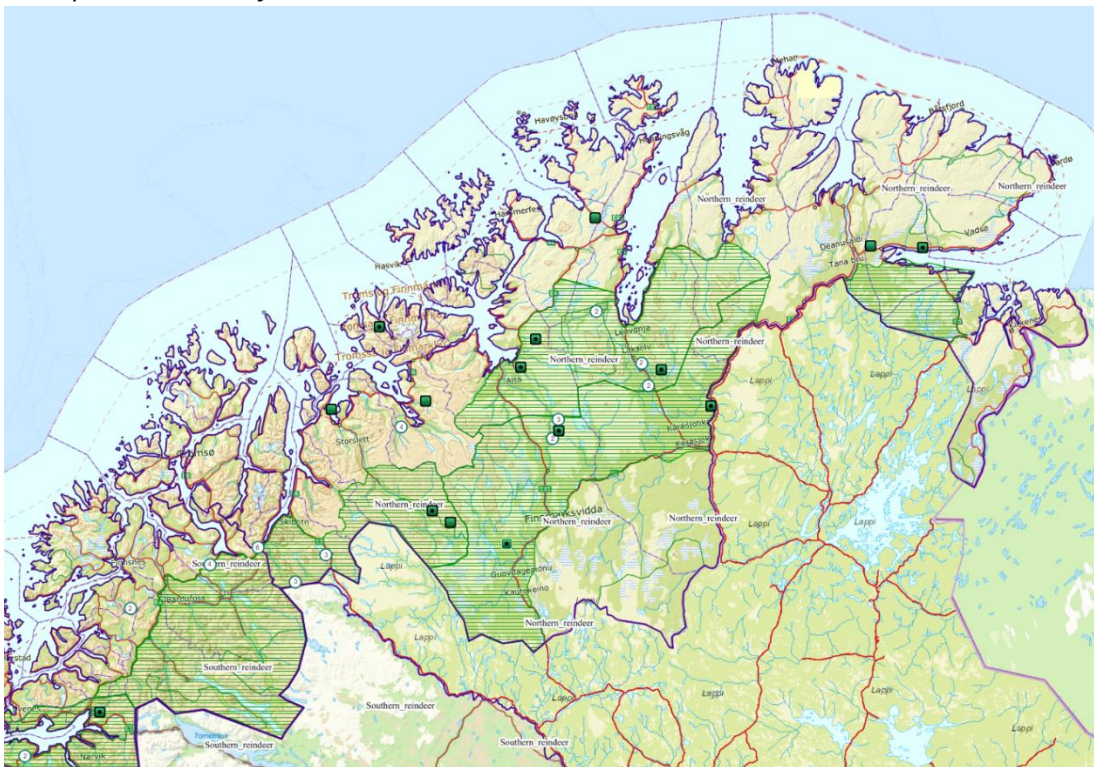
familiegrupper i Finnmark og to familiegrupper i Troms så langt, registreringssesongen varer ut februar.

I Finnmark er gaupebestanden, og også tapsbildet, størst rundt Alta og Porsanger. Med denne bakgrunn vil vi anbefale å styre kvoten i Finnmark til B-områdene i vest.

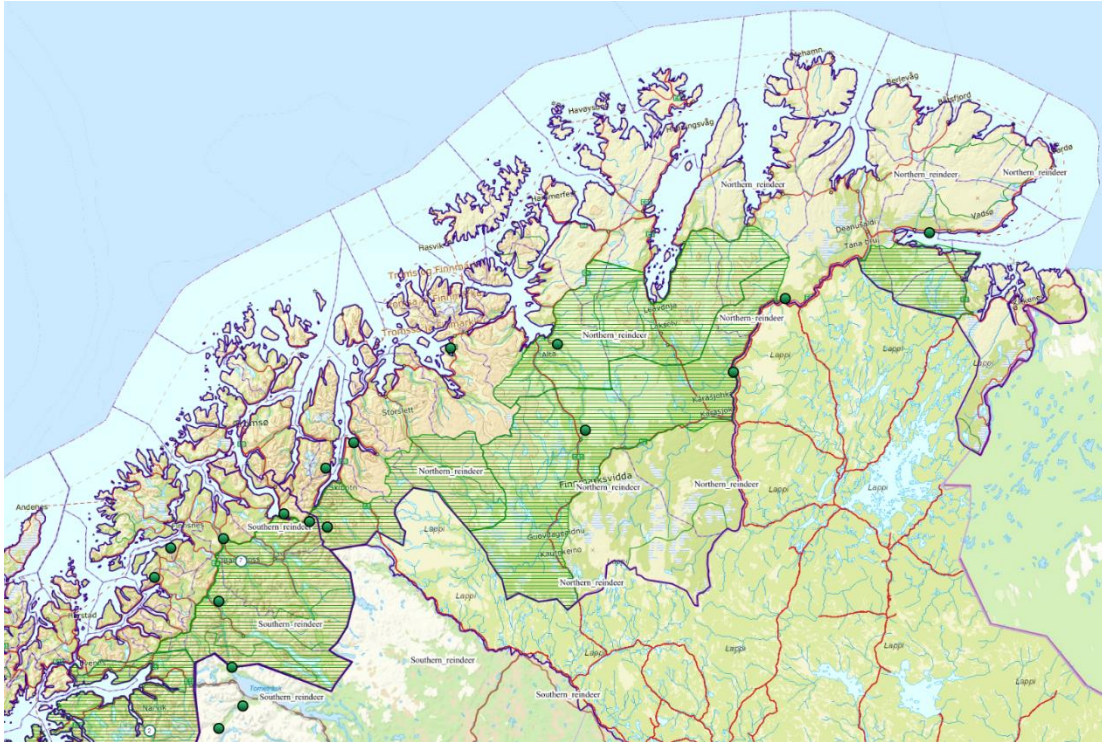
Sekretariatet vil her gjengi vurderingene som ble gjort i saksfremlegg til møtet den 23.9.2020 når det gjelder samarbeidsområdet med Nordland:

De siste årene er det ikke dokumentert familiegrupper av gaupe i samarbeidsområdet med Nordland, men registreringssesongen 2019/2020 ble det i Nordland registrert fire familiegrupper nord for Fauske. Nord for Rombaken ble det våren 2020 dokumentert en rein tatt av gaupe og sommeren 2020 ble tre sau dokumentert tatt av gaupe her. I 2019 ble tre sau og tre rein dokumentert eller antatt tatt av gaupe i samarbeidsområdet med Nordland.

I Sør-Troms er det ikke dokumentert tap til gaupe siden 1.1.2018. Det ser ut til at tapene som de to siste to år er dokumentert i Nordland nord for Rombaken kommer fra gaupe/r som har nordlig eller vestlig grense for sitt hjemmeområde her. Altså at gaupen/e ikke i særlig grad bruker området nord og vest for Bjerkvik. Ut fra dette vil vi anbefale at en eventuell kvote i Narvik også omfatter de siste to års tapsområde nord for Rombaken.

Figur 1. Rein og sau som etter undersøkelse av SNO er dokumentert eller antatt drept av gaupe i perioden 2.9.2020–14.1.2021. I hvite sirkler angir tallet hvor mange dokumenterte som ligger bak sirkelen. Skravert område angir A-området for gaupe. Legg merke til at det er lite dokumentasjon i Sør-Troms i denne perioden. Tap i indre Troms er i hovedsak til svensk rein, og svenske reindriftsutøvere har ikke samme dokumentasjonsordning, derfor må det antas at dokumentasjonsgraden er langt lavere i Indre Troms.

Figur 2. Gaupeobservasjoner (ofteest spor) dokumentert eller antatt sikkert etter undersøkelse fra Statens naturoppsyn. Perioden 1.9.2020–14.1.2021.

Sekretariatet viser videre til at enda en sau er dokumentert drept av gaupe i samarbeidsområdet med Nordland siden data ble hentet ut i forkant av møte den 23.9.2020. Vi viser videre til rovviltnemnda i region 7 sin anmodning om at rovviltnemnda for region 8 åpner for kvotejakt på gaupe i områdene mellom Bjerkvik og Rombaken i Narvik kommune.

5/21 Anbefaling av områder for uttak av jerv og kartlegging av bjørneaktivitet

– Vedtak –

Vedtatt som innstilt med fem mot en stemme.

– Forslag til vedtak lagt frem på møtet av Karen Anette Anti –

Som innstilt, bortsett fra at punkt 10. endres til «Området rundt Hjerttind og B-området i Målselv og Balsfjord.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda for region 8 anbefaler at Miljødirektoratet prioriterer følgende områder for ekstraordinære uttak av jerv:

1. Sværholthavøya
2. Lyngenhavøya
3. Nordkinnhavøya
4. Varangerhavøya

Videre anbefaler rovviltnemnda at Miljødirektoratet fortløpende gjør vurderinger av behov for uttak i regionen, og at en særlig følger med på følgende områder:

5. B-området vest for E 45 fra Alta og inn i Kautokeino
6. Grenseområdet Nordreisa/Kvænangen
7. B-området øst for Kautokeino og sør for Karasjok
8. Porsangerhavøya
9. B-området vest for Tana bru
10. Området rundt Hjerttind

Rovviltnemnda anmoder Miljødirektoratet om å gjøre en ekstra innsats for å kartlegge eventuell bjørneaktivitet på vårsnø i Bardu og Neiden.

Jerv

I 2020 ble det i Troms og Finnmark registrert 18 ynglinger av jerv, hvorav sju var i Finnmark. På tre av ynglingene i Finnmark ble det gjort hiuttak av tisper og/eller valp(ene).

Rovviltnemnda vedtok kvote for lisensfelling av jerv 2020/2021 i sak 13/20 på sitt møte den 1.7.2020. Da rovviltnemnda vedtok denne kvoten var det ni ynglinger i Troms og ni ynglinger i Finnmark som var vurdert som dokumentert eller antatt. I oktober 2020 kom NINA Rapport 1874, *Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2020*. Denne rapporten konkluderte med at det var dokumentert eller antatt 11 ynglinger i Troms og 7 ynglinger i Finnmark.

Ved beregning av kvote for region 8 ble det bemerket at andelen tisper i DNA-materialet var høyt. Videre at det ga et høyt potensial for ynglinger. Per 16.1.2021 er det inneværende lisensfellingsperiode en kjent avgang av ni jerver, alle felt på lisensfelling i Troms. I A-området er det felt åtte hanner og en tisper, og i B-området er det felt en tisper.

Så langt denne vinteren har det i store deler av Troms og Finnmark vært lite sporsnø, og også dårlig skuterføre. Ut fra dette er det å forvente at få kadaver gjenfinnes og kan undersøkes. Fra 1.9.2020 til

16.1.2021 er det funnet 18 kadaver av sau eller rein som etter undersøkelse er dokumentert eller antatt tatt av jerv. Dette mot 33 samme periode forrige år.

Generelt vil sekretariatet bemerke at ekstraordinære uttak av jerv ikke skal regulere jervebestanden, men skal redusere skadepotensialet. Tap av rein til jerv dokumenteres lettest om vinteren. Vi viser til at i perioden 1.6.2019–31.5.2020 ble bare seks av 135 rein dokumentert/antatt drept av jerv, funnet i tidsrommet 1.6.–30.11., tilsvarende ble sju av 69 rein funnet i sommerhalvdelen av 2018–2019. NINA rapport 1200 *Gaupe og jerv i reinbeiteland* (2015) fant at jervens drapstakt på rein varierte mye, men at den drepte oftere rein på sommeren enn på vinteren. Med dette vil vi vise at registrert jerveaktivitet er en nødvendig parameter å ta inn for å se skadepotensialet når en skal vurdere ekstraordinære uttak av jerv i kalvingsområder og sommerbeiteområder for rein. Om en utelukkende ser på skadehistorikk får en ikke et representativt bilde av skadepotensialet.

Områder hvor det anbefales ekstraordinære uttak av jerv

Det er dokumentert tap til jerv på Varangerhalvøya og på Nordkinnhalvøya, i kalvingstiden 2020 ble det dokumentert betydelig jerveaktivitet både på Varangerhalvøya, Nordkinnhalvøya og på Sværholthalvøya. Disse halvøyene har viktige kalvingsområder for rein, hvor vi anbefaler ekstraordinære uttak av jerv. På Porsangerhalvøya, som også har mange viktige kalvingsområder for rein, ble det i 2020 registrert lite jerveaktivitet, men det vil være viktig å følge med på eventuell jerveaktivitet utover vinteren også her.

I B-området vest for Tana bru var det mye jerveaktivitet på vårvinteren 2020, her ble det også gjort vesentlige ekstraordinære uttak i 2020. Her vurderer vi at det bør være en lav terskel for ekstraordinære uttak ved dokumentasjon av nye tap til jerv.

Denne sesongen har mange kommet sent til vinterbeitene øst for Kautokeino og sør for Karasjok. Per dato er det ikke dokumentert tap til jerv her, men erfaring tilsier at det vil komme skader forårsaket av jerv i/omkring Øvre Anarjohka nasjonalpark. Vi oppfordrer miljødirektoratet til å ha dialog med Klima- og miljødepartementet om eventuell søknad om dispensasjon for uttak av jerv innenfor nasjonalparken.

Videre vil vi bemerke at det vårvinteren 2020 var betydelig jerveaktivitet i B-området for jerv vest for E 45 fra Alta og inn i Kautokeino, det ble felt en jerv her 1.4.2020, det var mye aktivitet også etter fellingen. Det var også jerveaktivitet i Kvænangsbotn og i området Navitdalen/grensen mellom Nordreisa og Kvænangen. Det ble ikke felt jerv nord i Troms i 2020.

I Troms vil vi spesielt peke på Lyngenthalvøya. Her er ikke skadehistorikken til jerv stor, det mener vi skyldes at det bare sporadisk har vært jerv her tidligere. Det ble dokumentert jervetap til sau både i 2019 og i 2020, og det er siste år dokumentert betydelig jerveaktivitet i sommerbeitene for rein. Vi mener etablert jerv på Lyngenthalvøya vil ha et stort skadepotensial, og vil anbefale uttak av jerv her. Det har vært registrert noe jerveaktivitet i området Hjerttind, vi anbefaler at dette følges opp for videre vurderinger om uttak.

Områder hvor det anbefales å gjøre en ekstra innsats for å lokalisere eventuell bjørn

I 2020 var det binne med unger i beiteområdet for sau i Bardu. Mye tyder på at disse trakk ut av området og mot/inn i A-området før de gikk i hi. Ut fra historikken med bjørnetap, anbefales det likevel å gjøre en ekstra innsats for å se etter spor av bjørn på vårsnø. Beiteområdet for sau i Neiden er ofte utsatt for tap til sau, det anbefales at det også her gjøres en ekstra innsats for å karlegge

eventuell bjørneaktivitet på vårsnø. Best mulig kunnskap om bjørneaktivitet eller fravær av slik aktivitet vil gjøre både forvaltning og beitenæring best mulig i stand til å iverksette passende tiltak.

6/21 Revurdere fordeling av kvote jerv mellom A- og B-området

– Vedtak –

Vedtaket fremmet av leder av nemnda enstemmig vedtatt.

Leder av nemnda fremmet i møtet nytt forslag til vedtak

Rovviltnemnda justerer tidligere vedtak. Fra 21.1.2021 klokken 12.00 fortsetter jervejakta i A-området i Troms og samarbeidsområdet med Nordland. Totalkvoten på 15 jerv endres ikke. Tre jerv, derav inntil to tisper overføres fra B-området til A-området.

– Innstilling til vedtak –

Rovviltnemnda viser til brev fra Klima- og miljødepartementet datert 27.3.2019, *Presiseringer til instruks 24. juni 2015 og rovviltforskriften § 10 fjerde ledd i saker knyttet til rovvilt*. Rovviltnemnda vurderer at det jamfør dette brevet ikke foreligger vesentlig grunn til å fatte nytt vedtak. Av hensyn til muligheten til reell og aktuell klagebehandling vil ikke rovviltnemnda omfordele kvote mellom A- og B-området for jerv.

Rovviltnemndas begrunnelse for nytt forslag til vedtak

Begrunnelse er den som ble referert i møtet. Dette er ikke et nytt vedtak, og kvoten økes ikke. Nå kan det foregå jakt både i A- og B-områdene i Troms. Kan kanskje slippe ekstra ordinære uttak, og som i utgangspunktet ikke skal være bestandsregulerende. Det er kjent at skille mellom A og B-områdene fungerer til en viss grad når det gjelder sauendrift, men svært dårlig når det gjelder reindrift, både i Troms og Finnmark. Dette ville vi gjort noe med hvis vi hadde fått revidert vår forvaltningsplan som skulle vært gjort for fire år siden. Men statsforvalteren har ikke klart å legge til rette for det, og hadde det vært gjort, ville vi sannsynligvis ikke opplevd denne problemstillingen. Vi har brukt mye ressurser på å legge til rette for jervejakt i region 8, og både jegere og reindriftsutøvere er opptatt av at jakta kan fortsette i A-området. Det vil være med på å redusere tapene av rein og sau i Troms, samtidig som totalkvoten ikke endres.

Sekretariatets saksfremlegg

I Troms er kvoten for lisensfelling av jerv i A-området fylt. Flere av jervejegerne i dette området har rapportert om fortsatt aktivitet ved åtene. Det har kommet flere henvendelser om å se på muligheten for å omfordele kvote fra B-området til A-området.

Sekretariatet har sett på muligheten for omfordeling. Jf. *Forskrift om forvaltning av rovvilt § 10, fjerde ledd* kan rovviltnemnda

til enhver tid endre eget vedtak om kvote for lisensfelling dersom nye opplysninger tilsier det.

Det som taler for en omfordeling, er at da kvoten ble vedtatt av rovviltnemnda på møtet den 1.7.2020, var det kjennskap til 9 ynglinger i 2020 i Troms. Dette økte til 11 i Rovdatas rapport av oktober 2020 *Yngleregistreringer av jerv i Norge i 2020*.

Sekretariatet viser til Klima- og Miljødepartementet sin *Presiseringer til instruks 24. juni 2015 og rovviltforskriften § 10 fjerde ledd i saker knyttet til rovvilt*, datert 27. mars 2019.

I instruks 24. juni 2015 fremgår det blant annet at

Etter dagens regelverk er det under visse forutsetninger anledning til å fatte vedtak om nye kvoter underveis i jakt- eller fellingsperioden. Slike endringer underveis vil normalt føre til nye klagerunder, der endelig vedtak først fattes etter at jakt- eller fellingsperioden er over. Det fører til en mindre reell og aktuell klagebehandling. Slike endringer bør derfor bare skje hvis det foreligger vesentlige grunner for å fatte nye vedtak.

I presiseringer til instruks understreker departementet at nemndene på denne bakgrunn skal være svært tilbakeholdne med å treffe vedtak om nye kvoter underveis i jakt- eller fellingsperioden. Det skal foreligge «vesentlige grunner for å fatte nye vedtak», og terskelen er med dette høy.

Sekretariatet vurderer at en omfordeling av kvote mellom A- og B-områder er et nytt vedtak.

Av presiseringer til instruks går det frem at når det gjelder nye opplysninger så tilsier ordlyden «nye» at opplysningene må ha kommet etter rovviltnemndenes opprinnelige vedtak, og etter klageinstansens vedtak i de tilfeller vedtaket er klagebehandlet. At de nye opplysningene må «tilsi» at vedtaket om kvote for jakt eller felling endres, innebærer at ikke enhver ny opplysning er tilstrekkelig. Det må gjøres en konkret vurdering av om de nye opplysningene er av en slik karakter at de *endrer forutsetningene* for den kvoten som ble satt for det aktuelle året i endelig vedtak.

I presiseringer til instruks så understreker departementet at slike opplysninger normalt vil være oppdaterte bestandstall.

Da Rovviltnemndas vedtak ble fattet var det godkjent 18 ynglinger av jerv i Troms og Finnmark. Rovviltnemndas vedtak ble påklaget. Da Miljødirektoratet ga sin faglige tilrådning til kvoten var det per dato påvist 19 ynglinger i Troms og Finnmark, 10 av disse i Troms. I Rovdatas rapport av oktober 2020 var det godkjent 11 ynglinger i Troms og 7 ynglinger i Finnmark. Sekretariatet har ikke nøyaktig status på antall godkjente ynglinger ved departementet sin klageavgjørelse 25.9.2020.

Sekretariatet vurderer at det er vesentlig at det i saksfremlegget for rovviltnemndas vedtak var forventet at antall ynglinger i Troms ville gå opp. Vi viste til at det gjensto fire barmarkskontroller av mulige ynglesteder i Troms, og at noen av disse trolig ville gå inn som ynglinger. Innstillingen var også basert på DNA-registreringer sesongen 2019, disse er ikke endret.

I Miljødirektoratets faglige tilrådning til klagebehandlingen, skrev de om kvoten som rovviltnemnda hadde vedtatt at

Forvaltningsområdet for jerv i region 8 er av en slik utbredelse at bestandsmålene på 10 ynglinger likevel kan oppnås så lenge kvoten styres til de deler av regionen som er prioritert til beite, eller kalvingsområder for tamrein.

Selv om det i region 8 er flere titals tusen tamrein som har sine kalvingsområder i A-områdene for jerv, så mener sekretariatet at denne uttalelsen viser at fordelingen av kvote mellom A-området og B-området var avgjørende for Miljødirektoratets faglige tilrådning, og videre for Klima- og miljødepartementets konklusjon om ikke å ta klagen til følge.

Konklusjon

Sekretariatet har etter en samlet vurdering av saken kommet til at det jf. *Presiseringer til instruks 24. juni 2015 og rovviltforskriften § 10 fjerde ledd i saker knyttet til rovvilt*, ikke foreligger vesentlig grunn til å fatte nytt vedtak.

Sekretariatets betraktninger

Effektiv lisensfelling, også i B-områdene er avgjørende for å gjennom lisensfelling kunne forvalte jervebestanden presist på bestandsmålet. Målet er at kvoten skal effektueres både i A-områdene og i B-områdene, og at det da ikke skal være jerv som utgjør et skadepotensial i B-områdene, men at bestanden skal være presist på bestandsmålet i A-områdene. I sin konklusjon i klagebehandlingen skriver Klima- og miljødepartementet

Departementet mener i likhet med Miljødirektoratet at den vedtatte kvoten er høy, og at det er lite sannsynlig at den blir felt gjennom ordinær lisensfelling. Det kan ikke forventes at hele restkvoten blir fylt gjennom ekstraordinære uttak ved hjelp av rovviltforvaltningen i løpet av vinteren 2020/2021.

Heller ikke ved lisensfelling er det lett å ta ut alle dyr som utgjør et skadepotensial i B-området. Det er satset mye på effektiv lisensfelling. At kvoten i A-området i Troms nå fylles er en ønsket utvikling som vi må takke dedikerte jervejegere for. I B-områdene er det naturlig nok lengre mellom jervene. Samtidig er det her det må forventes at det i de kommende år vil være kvote hele lisensfellingsperioden. Også i år er det jerver i B-områdene i Troms, spesielt i nordlige deler. Effektivt uttak av jerv også i B-områdene, vil ytterligere redusere skadepotensialet på beitedyr. Vi vil oppfordre jervejegere til å satse/fortsatt satse på godt røktede åteplasser også i B-områdene i Troms, og i både A-områder og B-områder i Finnmark. Sekretariatet tror det for å få jerv på åte er viktig at alternativ mat er vanskelig tilgjengelig. Ta gjerne kontakt med prosjektet Næring og rovvilt i Finnmark om du har ideer, spørsmål eller vil dele erfaringer om hvordan en kan lykkes med lisensfelling på jerv.

7/21 Møteplan 2021

Dato	Faste saker	Sted
3.3.2021	Prioritering av FKT-midler	Teams-møte
25.3.2021	Forum beitenæring og rovviltforvaltning, skadefellingskvoter	Teams-møte
6.5.2021	Anbefaling lisensfellingskvote bjørn, lisensfellingskvote jerv	Teams-møte
2.9.2021	Kvotestruktur og kvotejakt på gaupe ev. anbefaling av kvote	

Det forventes at det vil bli behov for flere møter enn disse faste. For eksempel ved klagesaker på vedtak som nemnda fatter, høringsuttalelser som rovviltnemnda vil gi eller andre oppdukkende saker. I tillegg vil det også bli møter knyttet til prosjektet Næring og rovvilt i Finnmark. For faste medlemmer i rovviltnemnda blir det opplæringsmøte og styringsmøte med statsrådene i KLD og LMD 28. januar 2021.